

No 1.jūlija vairākas izmaiņas nodokļu jomā

Publicēts: 01.07.2021.

[Nodokļi](#)

[Nozares ziņas](#)

Pagājušā gada nogalē Saeima pieņēma vairākas izmaiņas dažādos nodokļu tiesību aktos, daļa no kurām stājas spēkā 2021. gada 1. jūlijā. Tās skars darba devējus, mikrouzņēmuma nodokļa maksātājus (gan uzņēmumu īpašniekus, gan darbiniekus), saimnieciskās darbības veicējus, autoratlīdzības saņēmējus un izmaksātājus, un akcīzes nodokļa maksātājus. Atgādinām par svarīgākajām izmaiņām un aicinām plašāk ar tām iepazīties Valsts ieņēmumu dienesta (VID) tīmekļvietnes sadaļā "[Nodokļu izmaiņas 2021](#)".

Izmaiņas darba devējiem

Sākot ar 2021. gada 1. jūliju, tiek ieviestas minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (minimālās obligātās iemaksas). Ja darbinieka alga ceturksnī ir mazāka par trim Ministru kabineta noteiktajām minimālajām mēneša darba algām (2021.gadā - 500 eiro mēnesī, attiecīgi 1500 eiro ceturksnī), darba devējam no saviem līdzekļiem jāveic minimālās obligātās iemaksas no starpības starp 1500 eiro un deklarēto darbinieka darba algu (obligāto iemaksu objektu).

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķinās minimālās obligātās iemaksas, kas papildus jāveic darba devējam, un paziņos par šīm iemaksām Elektroniskās deklarēšanas sistēmā.

Izmaiņas mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem

No 2021. gada 1. jūlija no mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbinieku darba algām turpmāk ir jāmaksā darbaspēka nodokļi vispārējā kārtībā, proti, iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI) pilnā apmērā.

No 2021. gada 1. jūlija minimālās obligātās iemaksas jāveic arī tiem pašnodarbinātajiem, kas izvēlējušies mikrouzņēmumu nodokļa režīmu un kuru ienākumi ir mazāki par Ministru kabineta noteikto minimālo darba algu par 500 eiro mēnesī vai 1500 eiro ceturksnī. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem, kas ir darba devēji, šīs iemaksas jāveic gan par sevi (ja nestrādā nekur citur), gan par saviem darbiniekiem.

Ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, kurš nav vienlaikus darba ņēmējs, prognozē, ka viņa ienākumi no saimnieciskās darbības turpmāk šajā gadā vairs nesasnies 1500 eiro katrā ceturksnī, viņš iesniedz VID iesniegumu par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem, un tad minimālās obligātās iemaksas par pašnodarbināto (MUN īpašnieku) netiks aprēķinātas un nebūs jāmaksā.

Iesniegums jāiesniedz brīvā formā EDS sadaļā "Sarakste ar VID" - līdz 2021. gada 15. jūlijam par 2021. gada trešo ceturksni; līdz 2021. gada 15. oktobrim par 2021. gada ceturto ceturksni.

Izmaiņas mikrouzņēmumu darbiniekiem

No 2021. gada 1. jūlija mikrouzņēmumu darbinieki, kuri bija pieņemti darbā līdz 2020. gada 31. decembrim (un kuri nav uzņēmuma īpašnieki), var iesniegt algas nodokļa grāmatiņu savā galvenajā darba vietā un ienākumiem piemērot neapliekamo minimumu un saņemt nodokļu atvieglojumus par apgādājamām personām, kā arī no 2022. gada iesniegt gada ienākumu deklarāciju un saņemt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Izmaiņas saimnieciskās darbības veicējiem jeb pašnodarbinātajiem

Ar 2021. gada 1. jūliju pašnodarbinātajām personām ir jāveic VSAOI pensiju apdrošināšanai 10 % apmērā (līdzšinējo 5% vietā).

Pašnodarbinātā VSAOI veikšana saglabājas iepriekšējā kārtībā:

- ja ienākums mēnesī no saimnieciskās darbības sasniedz vai pārsniedz minimālās algas apmēru (500 eiro), tad jāveic 31,07 % vismaz no 500 eiro (vai no izvēlēta lielāka iemaksu objekta), un 10 % no starpības starp faktiskajiem ienākumiem mēnesī un 500 eiro (vai no izvēlēta lielāka iemaksu objekta).
- ja ienākumi nesasniedz 500 eiro mēnesī – 10 % no faktiskajiem ienākumiem.

No 2021. gada 1. jūlija minimālās obligātās iemaksas jāveic arī tiem pašnodarbinātajiem, kuru ienākumi ir mazāki par 1500 eiro ceturksnī. Pašnodarbinātajiem, kas ir darba devēji, šīs iemaksas jāveic gan par sevi (ja nestrādā nekur citur), gan par saviem darbiniekiem.

Ja pašnodarbinātais, kurš nav vienlaikus darba ņēmējs, prognozē, ka viņa ienākums no saimnieciskās darbības nesasniegs 1500 eiro ceturksnī, viņš iesniedz VID iesniegumu par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem, un tad minimālās obligātās iemaksas netiks aprēķinātas un nebūs jāmaksā. Iesniegums jāiesniedz brīvā formā EDS sadaļā "Sarakste ar VID" - līdz 2021. gada 15. jūlijam par 2021. gada trešo ceturksni; līdz 2021. gada 15. oktobrim par 2021. gada ceturto ceturksni.

Izmaiņas autoratlīdzības saņēmējiem

No 2021. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim autori var turpināt izmantot autoratlīdzību nodokļu nomaksas režīmu, neregistrējot saimniecisko darbību, tomēr jāņem vērā vairākas būtiskas izmaiņas. Ir mainītas nodokļa likmes – autoratlīdzības izmaksātājs ietur nodokli izmaksas vietā autoratlīdzību ienākumam:

līdz 25 000 eiro – 25 %

kas pārsniedz 25 000 eiro – 40 %.

Autoratlīdzības izmaksātājs pirms nodokļa ieturēšanas nepiemēro nosacītos izdevumus.

Šī jaunā maksāšanas kārtība neattiecas uz kolektīvā pārvaldījuma organizācijām. Saņemot autoratlīdzību no kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, nodokļu ieturēšanas kārtība nemainās.

No 2021. gada 1. jūlija tiem autoratlīdzību saņēmējiem, kuru ienākumi ir mazāki 1500 eiro ceturksnī, ir jāveic minimālās obligātās iemaksas.

Tomēr, ja autoratlīdzības saņēmējs, kurš nav vienlaikus darba ņēmējs, prognozē, ka viņa ienākums no saņemtās autoratlīdzības nesasniegs 1500 eiro ceturksnī, viņš var iesniegt VID iesniegumu par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem, un tad minimālās obligātās iemaksas netiks aprēķinātas un nebūs jāmaksā.

Iesniegums jāiesniedz kā brīvas formas paziņojums EDS sadaļā "Sarakste ar VID" - līdz 2021. gada 15. jūlijam par 2021. gada trešo ceturksni; līdz 2021. gada 15. oktobrim par 2021. gada ceturto ceturksni.

Izmaiņas autoratlīdzības izmaksātājiem

Tiem autoratlīdzības izmaksātājam, kas ir kolektīvā pārvaldījuma organizācija, nodokļu ieturēšanas kārtība nemainās. Savukārt tiem autoratlīdzības izmaksātājiem, kuri nav kolektīvā pārvaldījuma organizācija, no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim izmaksātājam autoratlīdzībām piemēros jaunu iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksāšanas un deklarēšanas kārtību.

Plašāka informācija pieejama VID tīmekļvietnes www.vid.gov.lv sadaļā "[Es esmu autoratlīdzības izmaksātājs](#)".

Izmaiņas akcīzes nodokļa maksātājiem

Galvenās izmaiņas akcīzes jomā skar tos komersantus, kuri veic vai plāno veikt darbības ar karsējamo tabaku, elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu, tā sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem (piemēram, nikotīna spilventiņiem

u.c.).

No 2021. gada 1. jūlija ar akcīzes nodokļa markām būs jāmarkē elektroniskajās cigaretēs izmantojamie šķidrums, to sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējprodukti, kā arī karsējamā tabaka.

Personai, kas 2021. gada 1. jūlijā veic darbības ar elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām, tabakas aizstājējproduktiem un karsējamo tabaku, jāinventarizē pēc stāvokļa 2021. gada 1. jūlijā tai piederošos elektroniskajās cigaretēs izmantojamus šķidrumus, to sagatavošanas sastāvdaļas, tabakas aizstājējproduktus un karsējamo tabaku, kas nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām un par kuriem akcīzes nodoklis ir samaksāts līdz 2021. gada 30. jūnijam.

Elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas, tabakas aizstājējproduktus un karsējamo tabaku, kas nodoti patēriņam Latvijā līdz 2021. gada 30. jūnijam un kas nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām, atļauts realizēt līdz 2021. gada 31. decembrim.

Plašāka informācija par akcīzes nodokļa marku saņemšanu, akcīzes nodokļa maksāšanu un inventarizācijas veikšanu pieejama VID tīmekļvietnes www.vid.gov.lv sadaļā "[Akcīzes nodoklis](#)".

Noderīga informācija

Lai skaidrotu, kā tieši šīs izmaiņas ietekmēs uzņēmējus un dažādas iedzīvotāju grupas, VID ir rīkojis vairākus tiešsaistes seminārus par izmaiņām nodokļu normatīvajos aktos 2021. gadā. Tie visi, kā arī semināru prezentācijas un atbildes uz semināra laikā uzdotajiem jautājumiem ir pieejamas VID tīmekļvietnes www.vid.gov.lv sadaļā "[Nodokļu izmaiņas 2021](#)".

Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000, kā arī uzdot savus jautājumus rakstiski [VID Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā](#) (EDS) sadaļā "Sarakste ar VID". Svarīgi, ka, zvanot uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000, ikviens var saņemt arī personificētu konsultāciju, ja vien zvanot pieslēdzas VID EDS un nosauc tur redzamo kodu.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/no-1julija-vairakas-izmainas-nodoklu-joma>